

Een reconstructie van een prehistorische visfuiik

Botswana Mabokushu tribe fishing with reed baskets

- Bergschenhoek kamp
- Swifterbant cultuur
- Fuiken in Nederland en Europa
- Analyse en reconstructie van de fuik van Bergschenhoek
- Visweren en visserij

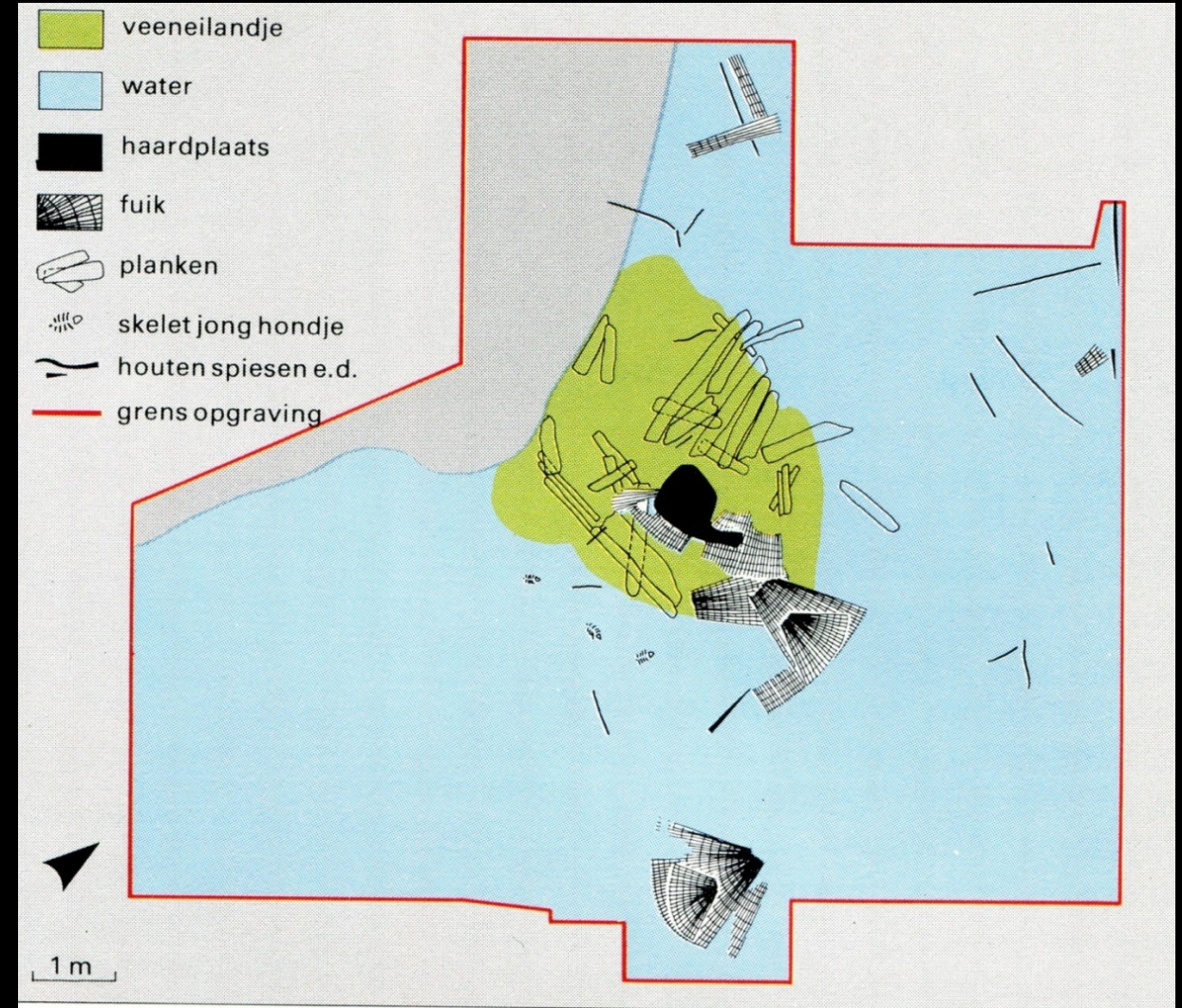
Jachtkampje Bergschenhoek, 4.300 v C.

Bergschenhoek was een aantrekkelijke plek waar gedurende een periode van 10 jaar in de winter gevist werd op aal, baars, snoek en karper.

Resten van een oude kano en bundels riet en oude fuiken verstevigde de drassige ondergrond.

Er zijn 4 visfuiken gevonden en er was misschien een afdakje of een hutje.

In het kampje is een vuurplaats en een aardewerk potje aangetroffen waar de resten van een vissoep zaten.

Swifterbantcultuur 5000-3400 v.Chr.

Langzaam nemen de jagers en verzamelaars in Nederland wat elementen over die al heel gewoon zijn in samenlevingen uit de nieuwe steentijd, het neolithicum. Deze periode noemt men de Swifterbantcultuur. Genoemd naar een opgraving in Swifterbant, Flevoland. De Swifterbantcultuur kwam voor in Nederland, Noord België en Noord Duitsland.

De oude traditie van jagen, verzamelen, vissen en tijdelijke woonplekken gaat langzaam over in een bestaan van akkerbouw, veeteelt en wonen in permanentere huizen.

In Bergschenhoek is ook een oude wortelstronk van rode kornoelje gevonden die jaarlijks gesnoeid is. Dit duidt op cultivatie van de omgeving wat evenals het aardewerk potje een neolithisch element is.

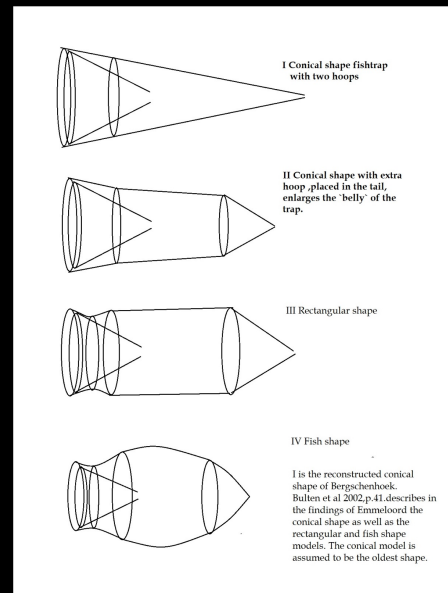

Fuiken in Nederland

Map of the Netherlands showing the location of Dutch archaeological sites where Neolithic fish traps have been found.

- 1 Vlaardingen 2900-2600 BC
- 2 Bergschenhoek 4.300 BC
- 3 H.G. De Bruin 5.100 BC
- 4 Hoge Vaart 6.700 BC
- 5 Emmeloord-J97 3350-2900 BC

Map after Raemaekers (1999)

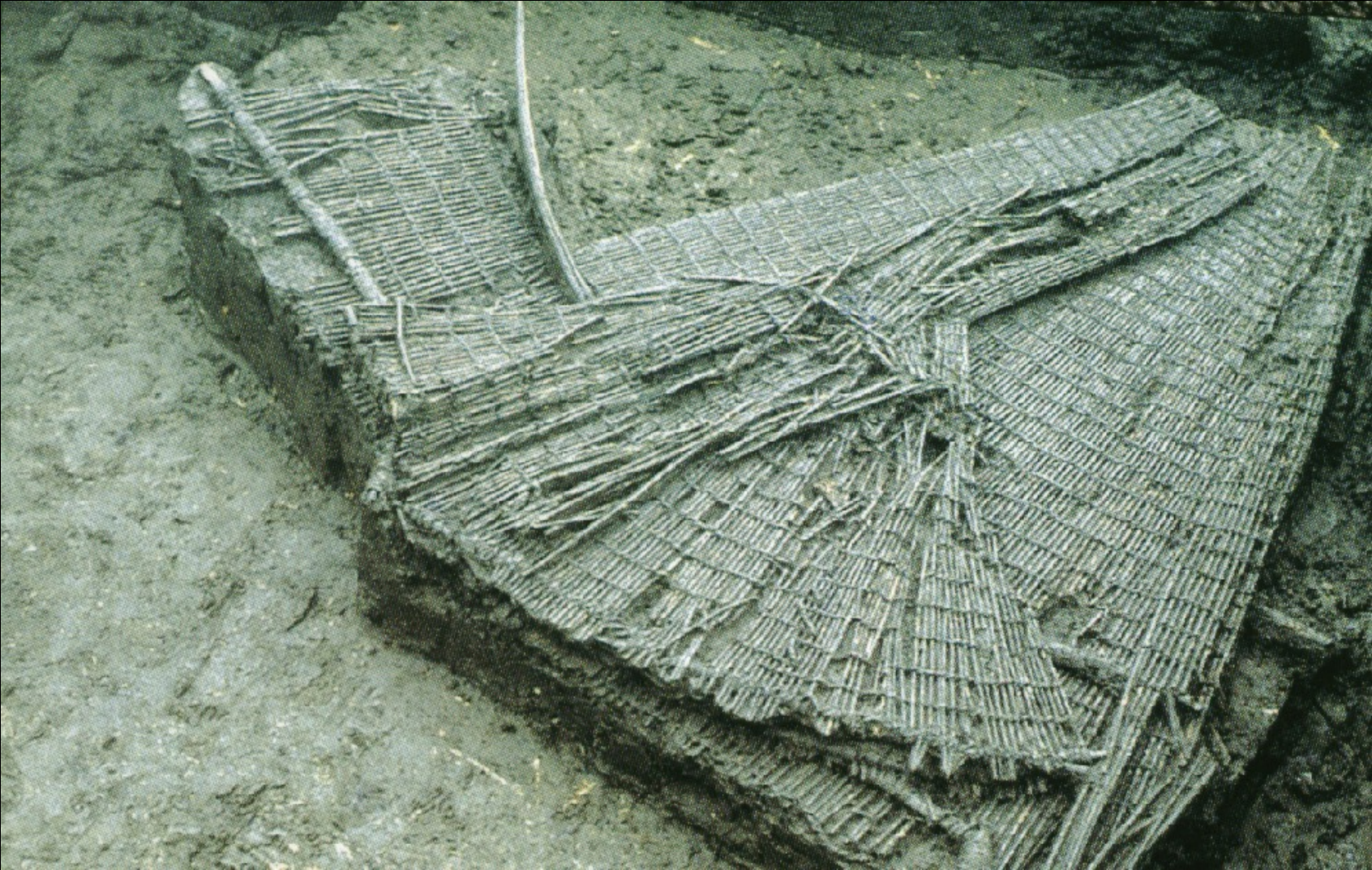

Vlaardingen 2900–2600 v. Chr.

Bij deze vindplaats in een getijdenkreek is ook een V-vormige visweer gevonden samen met fragmenten van netten. De fuik is gemaakt van rode kornoelje *Cornus Sanguinea* (ongeveer 220 staken totaal)

Bergschenhoek , 4.300 v. Chr.

Een zeer complete vondst van een fuik van rode kornoelje.
De fuik heeft een inkeling en een vangkamer en is te zien in RMO, Leiden

Uit: Nederland in de Prehistorie, pl. 19B

Hardinxveld-Giessendam , de Bruin, 5.100 v. Chr.

Hier was een kampje op een rivierduin in moerasgebied. Er zijn naast de fuik van Rode Kornoelje ook bewoningsresten met paalsporen en kuilen gevonden en ook 4 peddels van essenhout en een kano van linde 5,5 m lang.

Hogevaart 4.200 v. Chr.

Fragmenten van fuike aan het eind van drie viswieren bestaande uit 10 tallen lineair geplaatste palen. Zoetwater getijdengeul. Wilg van 1,2 en 3 jaar gevonden duidend op regelmatige kap.

Emmeloord , 3370 v. Chr tot 1910 v. Chr.

Vindplaats met wel 40 fuiken waaronder 3 fuiken van de late Swifterbancultuur (3400-3000 cal.BC)
Het was een zoetwater getijden gebied er zijn 11 visweren gevonden en gevlochten schermen.

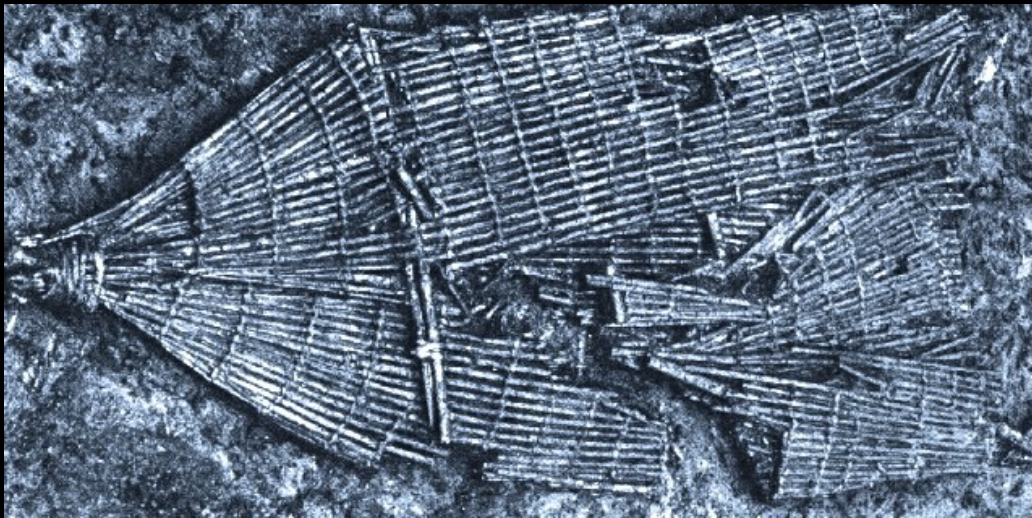
Fuiken uit Europa

Noyen sur Seine, France, 7000 BC

Hongary, Mesolithic

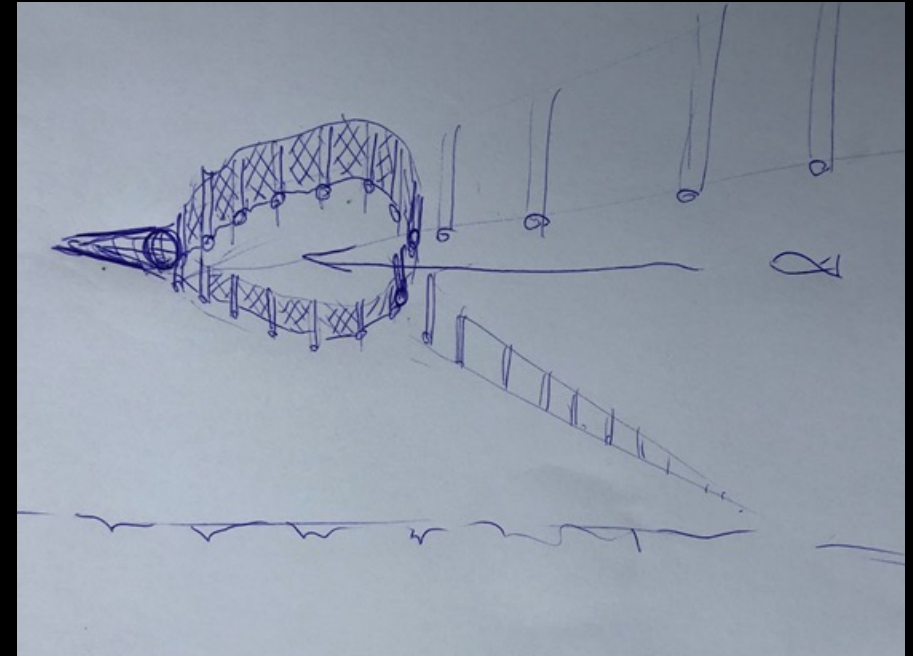
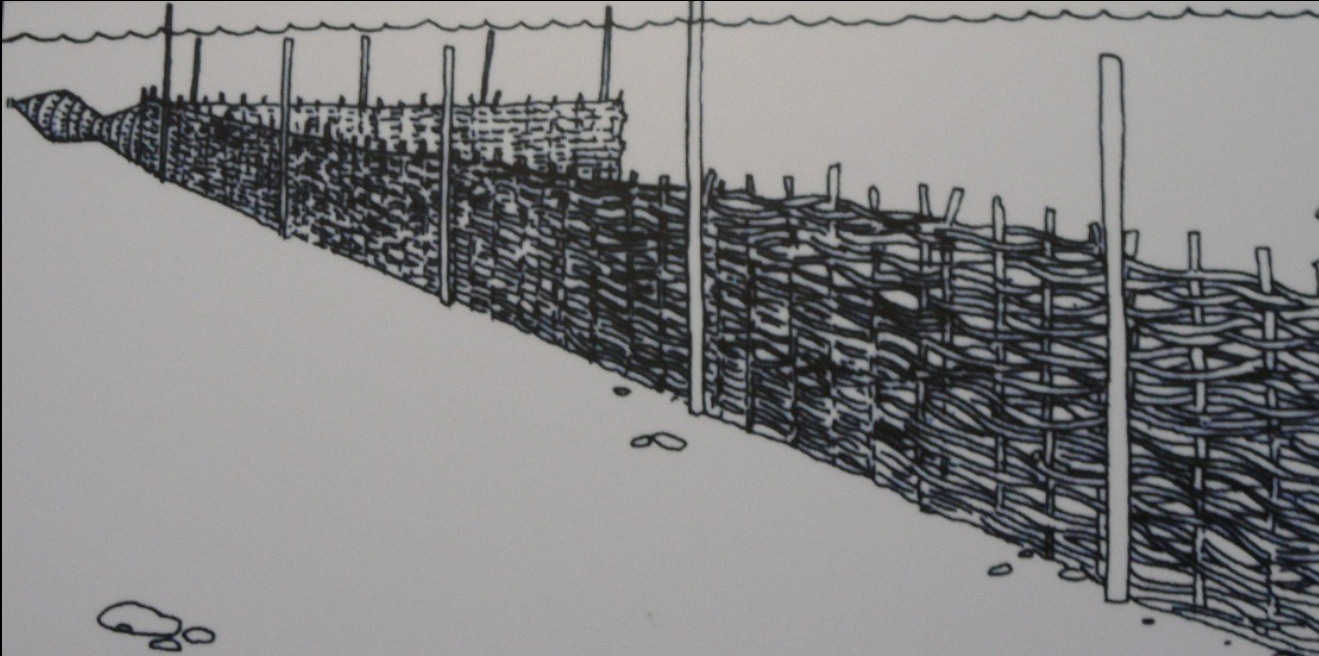

Holbaek , Denmark 4000-6000 BC

Moscow ,5.500 BC, split wood

Visweren in combinatie met fuiken

- Vlaardingen , 3000v.Chr. Fuik V-vormige visweren en netfragmenten
- Hogevaart, 3450-3300 v.Chr. 3 visweren van 10-tal lineair geplaatste palen en de fuik aan het eind.
- Emmeloord , 3400-3000 v.Chr. 11 weren in combinatie met fuiken

Visweer 4 uit 2140-1960 v.Chr was 30,5 meter lang bestaande uit 230 palen.

De traditionele ansjovis weervisserij in Bergen op Zoom, gebruikt V-vormige viswieren in het **Bergschendiep/Oosterschelde**.

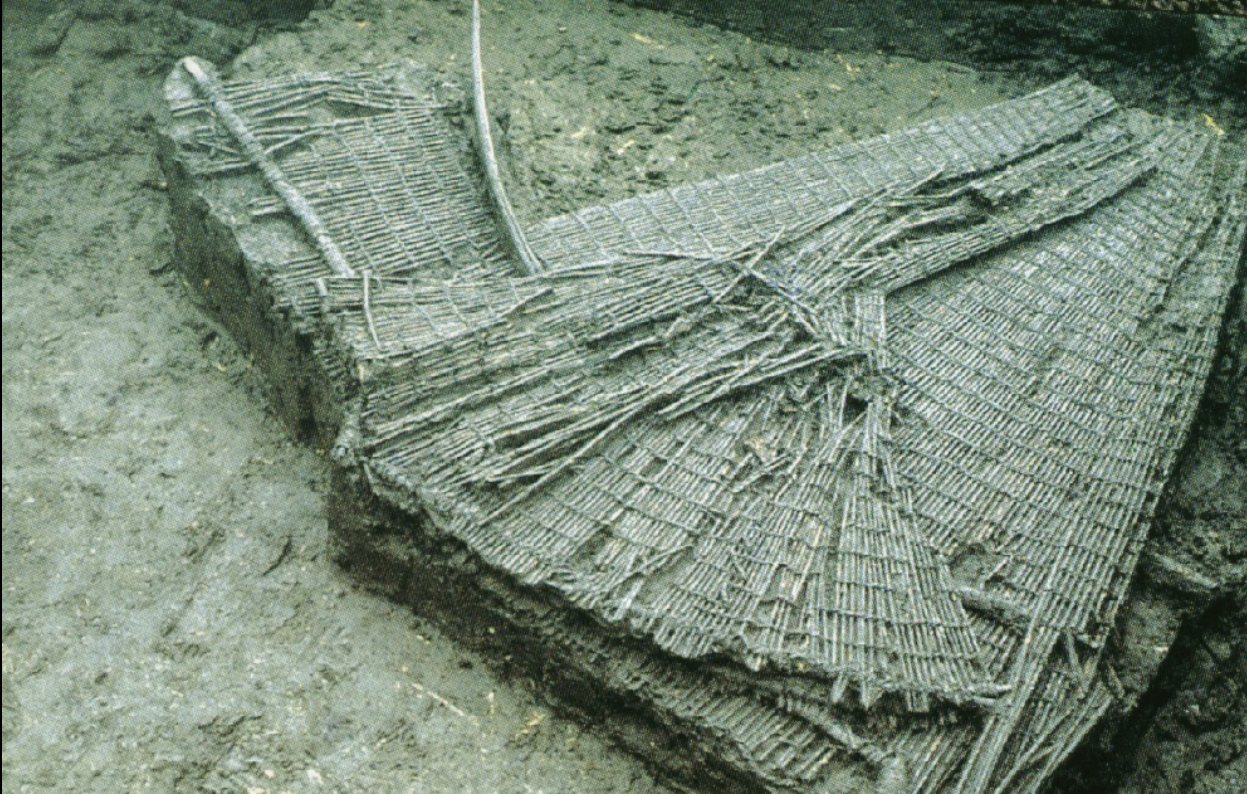

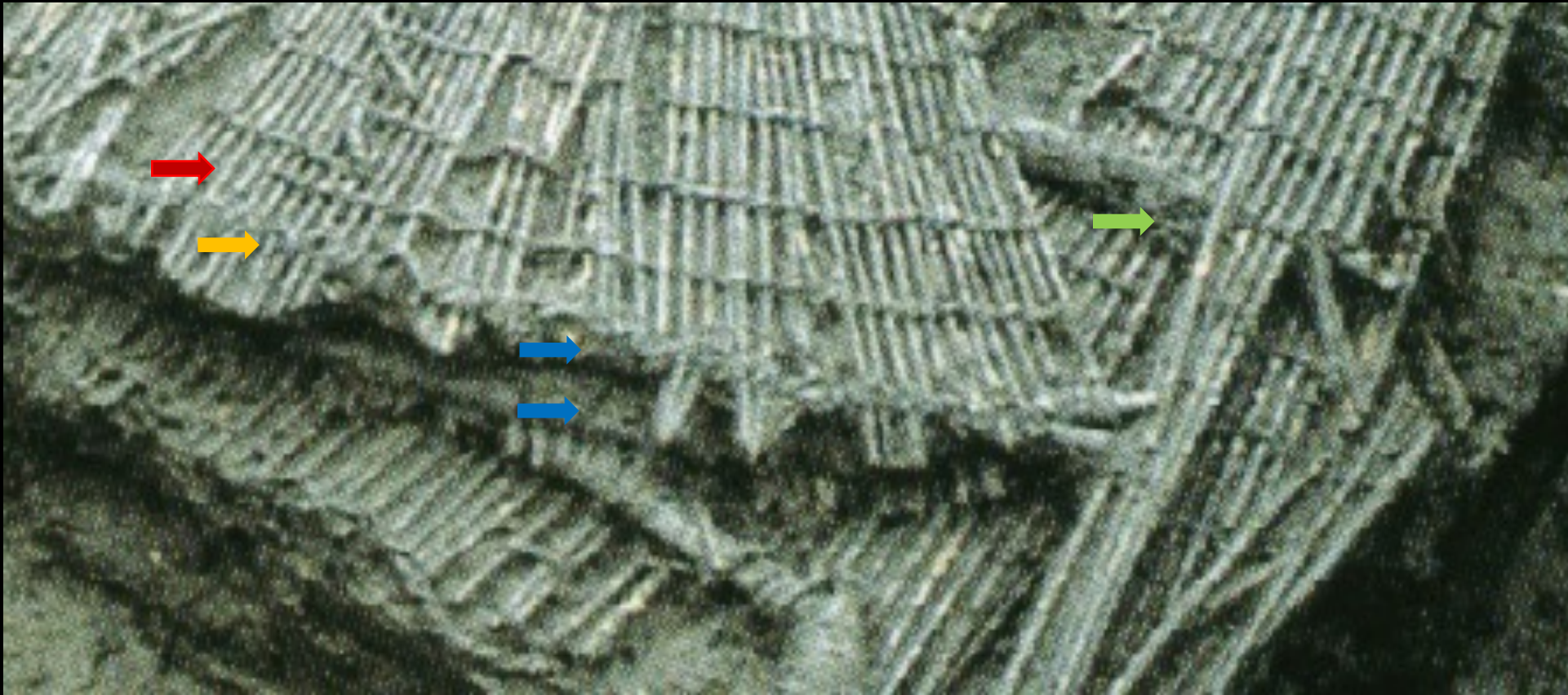
Schotland, Ivernes, de stenen visweren zijn tot in 20ste eeuw gebruikt

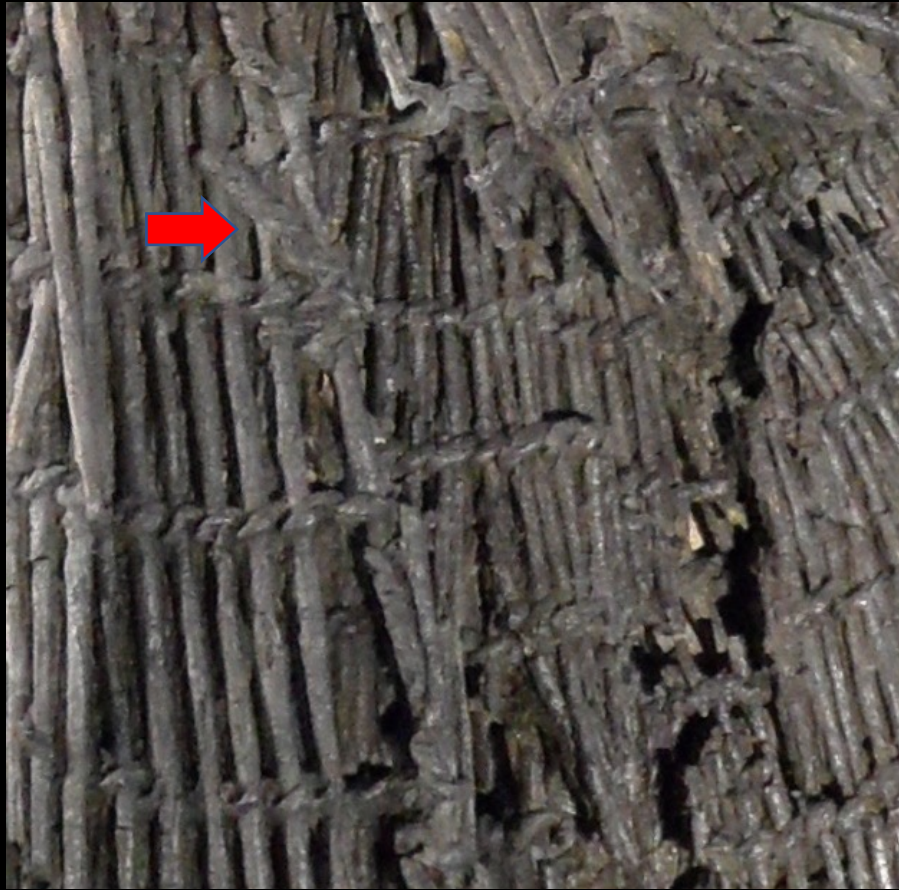

Analyse van de fuik

- ➡ Er is een begin van de bindingen op de inkeling te zien .
- ➡ Een dubbele laag staken bij de mondopening van de inkeling
- ➡ De hoepels zijn bevestigd met de kruissteek .
- ➡ De 2e hoepel in de vangkamer ligt onder een laag van de staken, dit duidt op een dubbele laag.

Details van plaatsen op de vangkamer waar dezelfde techniek gebruikt is als op de inkeling, om naar de volgende binding rij te gaan.

De reconstructie

- 350 rechte takken van rode kornoelje /wilg voor de constructie.
- Het schillen van 600 wilgen om de bast te gebruiken als materiaal voor de bindingen.
- 34 rijen bindingen op de vangkamer en 13 rijen in de inkeling.
- 3 hoepels van wilg of hazelaar
- Maken van 75 meter touw voor de kruissteken om de hoepels vast te zetten in de fuik.
- Maken van de dikke vlecht om de fuik vast te binden.

Door de wilgen in het water te zetten in vroege voorjaar gaan ze uitlopen en komt de bast iets los te zitten. Nu kan de wilg geschild worden .

From one binding row to the next one

Finding

Reconstruction

De punt

Minderen van breedte:

- Het samen twijnen van meerdere staken
- Minderen van het aantal staken
- Dunner touw

uit; ADC Rapport 140 - Emmeloord,
Prehistorische visweren en fuiken

Hoepels inbinden

Materiaal voor de hoepel
Gespleten en hele
meerjarige wilg.

Finding

Reconstruction

cross stitches of the hoop binding on the outside

hoop binding on the inside

© JFC Photography

Cuilin, China

Of heel groot en woest!

Dank voor jullie aandacht!

Genya people Congo